

edreamer.ir

سیاست های علم و فناوری در برنامه ششم توسعه از نظر فرهنگستان علوم

سیاست های علم و فناوری در برنامه ششم توسعه توسط فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران تدوین و طی نامه ای توسط رضا داوری اردکانی رئیس فرهنگستان علوم برای اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری و مسئولان ذیربط ارسال شد. این سیاست ها با عنایت به سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری، و نیز با نگاهی به گذشته و بررسی دستاوردها و مشکلات برنامه های قبلی توسعه کشور توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان گروه های علمی فرهنگستان علوم تدوین شده و پس از اعلام نظر گروه های علمی و بحث و تبادل نظر در جلسات شورای علمی فرهنگستان، به تصویب رسیده است. سیاست های تدوین شده توسط فرهنگستان علوم از سوی معاون اول رئیس جمهوری به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور جهت بهره برداری ارسال شده است.

آنچه در ادامه آمده «سیاست های علم و فناوری در برنامه ششم توسعه از نظر فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران» است.

همچنین این سیاست ها در صفحه اول پایگاه اطلاع رسانی فرهنگستان به نشانی ir.ac.ias.www قرار گرفته است.

سیاست های علم و فناوری در برنامه ششم توسعه (از نظر فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران)

بخش اول- تبیین مسئله

سیاست‌های علم و فناوری در برنامه‌های توسعه، برگرفته از سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری، سمت‌گیری و مسیر حرکت برنامه‌های توسعه علمی و فناوری را در طول دوره زمانی اجرای برنامه‌ها مشخص می‌کند. این سمت‌گیری از يك سو لزوماً معطوف به تحقق اهداف اسناد بالادستی به ویژه سند چشم‌انداز است، که ایران ۱۴۰۴ را کشوری توسعه یافته و از حیث علمی و اقتصادی در رتبه يك کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی تعریف می‌کند، و از سوی دیگر باید نگاهی به گذشته داشته باشد و کمابیش در امتداد برنامه‌های توسعه قبلی حرکت کند.

تحقق این مهم ایجاب می‌کند که بیان سیاست‌های علم و فناوری با ادبیاتی جریان ساز و تحول آفرین و در قالب مدلی که پاسخگوی تعهدات نظام علم و فناوری به سیستم‌های احاطه کننده خود باشد، انجام شود و به باز کردن افق‌ها و چشم‌اندازهای جدید کمک کند و در عین حال تأثیرگذاری بسیار جدی در برنامه ششم توسعه داشته باشد.

با این نگاه طراحی مدل سیاستگذاری نظام علم و فناوری در برنامه‌های توسعه، با توجه به مؤلفه‌هایی همچون "کیفیت"، "نظام تدبیر"، "بیداری علمی"، "روندهای جهانی" و "سایر زیرنظام‌ها" صورت گرفته است:

۲/۱- استقرار نظام تضمین کیفیت، مستلزم تأثیرپذیری متقابل دانش و جامعه، استانداردهای آموزشی و پژوهش، رعایت اخلاق در علم و فناوری، صیانت از هویت دانش و دانشگاه، بالندگی اعضای هیأت علمی، نظارت و ارزیابی و اصلاح مستمر فرایندها و عملکردها است، که در نهایت به تولید علم و تربیت دانش‌آموختگان با مجموعه‌ای از توانمندی‌های دانشی، مهارتی و بینشی می‌انجامد.

۲/۲- از بعد نظام تدبیر، مدل سیاستگذاری نظام علم و فناوری ناظر به جایگاه و نقش علم و ویژگی‌های نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در حکمرانی خوب، قانونمندی، تعهدات و نقش نظام تدبیر، آزادی بیان و نقش ذینفعان در نظام علم و فناوری، کارایی استفاده از منابع و ابزارهای کنترل فساد است.

۲/۳- از جنبه دیگر عملکرد مطلوب و بهینه نظام علم و فناوری مستلزم فراهم آمدن بستر و زمینه‌ای است که به موجب آن اعتقاد به علمی بودن و علمی فکر کردن در جامعه فراگیر شود، ساختار کلان علمی کشور به گونه‌ای اساسی متحول گردد، جامعه به جامعه یادگیرنده بدل شود، و رهبری مراکز علمی و دانشگاهی بر عهده عالمان قرار گیرد.

۲/۴- نظام علم و فناوری، همچنین مستقیم و غیر مستقیم تحت تأثیر روندهای جهانی است. در این زمینه توجه به افزایش شهرنشینی و رشد انتظارات مردم از دولت، فشارهای وارده بر منابع طبیعی اصلی، به دلایل افزایش جمعیت، تغییرات آب و هوا و رشد اقتصادی، پیر شدن جمعیت، جابه جایی قدرت های اقتصادی، همکاری های بین المللی، گسترش دنیای مجازی و نسل جدید ماهواره ها و ربات ها از جمله روندهای حائز اهمیت در بحث مربوط به سیاستگذاری در حوزه علم و فناوری است.

۲/۵- از دیگر لوازم سیاستگذاری نظام علم و فناوری، توجه به چالش های درونی نظام علم و فناوری، چالش های توسعه پایدار، چالش های نظام اجتماعی و فرهنگی، تقاضای اجتماعی، نظام آموزش و پرورش، فرهنگ و سیاست و الزامات اقتصاد مقاومتی (اقتصاد دانش بنیان) است.

اهم ارزش های حاکم بر نظام علم و فناوری را می توان در چهار مؤلفه اصلی خلاصه کرد:

۳/۱- اعتقاد به غایت روشن جهانی که صالحان وارث آن خواهند بود.

۳/۲- اعتقاد به اقتدارآفرینی ملی و بین المللی از طریق توسعه علم، فناوری و نوآوری

۳/۳- رعایت اصل "آزاد اندیشی" و " اختیار توأم با مسئولیت اجتماعی" در محیط های علمی

۳/۴- رعایت اصل منفعت عام در مقابل انتفاع شخصی

تدوین سیاست های علم و فناوری در برنامه ششم توسعه، همچنین با توجه به سرفصل های سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغ مقام معظم رهبری، در چارچوب محورهای ششگانه زیر صورت گرفته است:

۴/۱- جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان.

۴/۲- بهینه سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور به منظور دستیابی به اهداف سند

چشم‌انداز و شکوفایی علمی.

۴/۳- حاکمیت میانی، ارزش‌ها، اخلاق و موازین اسلامی در نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری و تحقق دانشگاه اسلامی.

۴/۴- تقویت عزم ملی و افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری.

۴/۵- ایجاد تحول در ارتباط میان نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با سایر بخش‌ها.

۴/۶- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام همراه با تحکیم استقلال کشور.

بخش دوم- سیاست های علم و فناوری

با توجه به ارزش‌های حاکم بر نظام علم و فناوری و سرفصل‌های ششگانه سیاست‌های کلی علم و فناوری، سیاست‌های حوزه علم و فناوری در برنامه ششم توسعه را می‌توان در سه سطح کلان، میانی و اجرایی برشمرد:

سیاست های کلان به عنوان نشانگرهای مسیر حرکت کشور در برنامه ششم توسعه

۱/۱- تعمیق معرفت دینی و ارتقاء ارزش های اسلامی- ایرانی و ایفای نقش الهام بخشی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی در منطقه

۱/۲- پایبندی مدیریت دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی به نظام تدبیر و رعایت اصل شایسته سالاری

۱/۳- حرکت در مرزهای دانش با هدف افزایش سهم جمهوری اسلامی ایران در تولید علم جهانی، ارتقاء جایگاه زبان فارسی به عنوان زبان علم و تقویت هویت ملی

۱/۴- به کارگیری علم و فناوری در عرصه‌های مختلف مدیریتی و تصمیم‌گیری به عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی اقتصاد مقاومتی و اقتدار ملی

۱/۵- پایبندی به الزامات چرخه آفرینش دانش تا تولید ثروت

۱/۶- تعهد نظام علم و فناوری (نظام‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی) به حفظ محیط زیست و مدیریت علمی بر منابع طبیعی، توسعه پایدار و تضمین امنیت و صلح جهانی

۱/۷- برون‌گرایی و افزایش تعاملات و دیپلماسی علم و فناوری

۱/۸- راهبردی نظام علم و فناوری مبتنی بر نیازهای آینده کشور

۱/۹- ارتقاء فرهنگ اخلاق علمی، عمومی سازی و ترویج علم و فناوری در کشور

۱۰/۱- برتری دیدگاه شبکه سازی در نظام علم و فناوری

۱۱/۱- پایبندی به نظام تضمین کیفیت و رقابت‌پذیری در مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری

۱۲/۱- سیاستگذاری اجرایی و برنامه‌ریزی کلان و عملیاتی مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری مبتنی بر التزام اجتماعی

۱۳/۱- تقویت نقش فرهنگ در توسعه علمی و اشاعه فرهنگ و اخلاق گفت و گو در تمامی سطوح جامعه، بین ملت‌ها و فرهنگ‌ها

۱۴/۱- حفظ و تقویت پایدار میراث فرهنگی کشور

۱۵/۱- تبدیل تهدید تحریم‌ها به فرصت از طریق تشکیل و توسعه شرکت‌های زایشی، ایجاد نهادهای تحقیق توسعه مشترک میان صنایع و دانشگاه‌ها و برقراری مشوق‌های لازم برای توسعه سرمایه‌گذاری خطرپذیر در حوزه تبدیل ایده به محصول

سیاست‌های میانی

توسعه متوازن و هدفمند آموزش عالی مبتنی بر ضوابط و قواعد مشخص و از قبل تعیین شده

۲/۲- تأمین آزادی علمی و تحول بنیادین در مدیریت دانشگاهی با هدف ارتقاء جایگاه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی

۲/۳- جهت‌دهی و هدایت تقاضای اجتماعی آموزش عالی به سمت اولویت‌های کشور

۲/۴- هماهنگی سیاست‌گذاری در نظام‌های آموزشی پیش‌دانشگاهی و دانشگاهی

۲/۵- تغییر نقش نهادهای بالادستی نظام علم و فناوری از کنترل و دخالت به حمایت و تسهیل‌گری

۲/۶- انسجام بخشی به امور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرا در حوزه علم و فناوری و تعیین حدود اختیارات و مسئولیت‌های نهادهای مختلف ذیربط

۲/۷- شفافیت بخشیدن به تصمیمات و فرایندهای اجرایی با هدف اعتمادسازی بین تمامی ذینفعان

۲/۸- تقویت و توسعه رابطه دانشگاه و جامعه در بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

۲/۹- طراحی و استقرار نظام‌های تضمین کیفیت در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری

۲/۱۰- توسعه زیرساخت‌های آموزشی و تحقیقاتی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری

۲/۱۱- بازنگری ریشه‌ای و بنیادین فرایندها در روند حرکت علمی کشور با هدف افزایش کارایی و اثربخشی

۲/۱۲- ارتقای الگوهای مدیریتی، فرهنگ سازمانی و شیوه‌های رفتاری در نظام علم و فناوری کشور به الگوهای جدید مدیریت یادگیرنده، سازمان یادگیرنده و یادگیری در اجرا

۲/۱۳- استفاده از تمامی ظرفیت‌های دانشگاهیان و کنش‌گران عرصه علم و فناوری در چارچوب دیپلماسی عمومی برای کاستن از تحریم‌ها و آثار آنها و کمک به رونق بازار کسب و کار کشور

۲/۱۴- توسعه تعاملات فرهنگی، هنری و اجتماعی در سطوح کشورهای همجوار، منطقه‌ای و بین‌المللی، در قالب گردشگری علمی و فرهنگی از طریق روان‌سازی مقررات تردد اعضای هیأت علمی و دانشجویمان برای اجرای برنامه‌های آموزشی، فرهنگی و هنری

۲/۱۵- تغییر در مأموریت‌های دانشگاه‌های برتر کشور، با هدف ارتقاء آنها به دانشگاه ارزش‌آفرین، کارآفرین و ثروت‌آفرین.

۲/۱۶- فراهم آوردن زمینه تحول در آموزش عالی و تحقیقات با هدف قرار گرفتن هر چه سریع‌تر جامعه علمی کشور در مرزهای دانش

۱۷/۲- پایبندی به اصل شایسته سالاری در مدیریت آموزشی و تحقیقاتی کشور

۱۸/۲- رعایت حدود قانونی در انجام وظیفه و اعمال اختیارات توسط نهادهای سیاستگذاری و اجرایی
نظام علم و فناوری و الزام آنها به پاسخگویی

۱۹/۲- تغییر نگرش بنیادین به علم و فناوری و اصلاح نظام مدرک گرایی

۲۰/۲- بازتعریف وظایف و اختیارات نهادهای مؤثر بر حوزه‌های علوم، تحقیقات و فناوری با رویکرد تقویت
نقش دانشگاه و دانشگاهیان

۲۱/۲- توسعه ارتباطات و زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات با هدف تضمین دسترسی آزادانه
امن و ارزان همه شهروندان به ویژه جامعه دانشگاهی کشور به اطلاعات مورد نیاز برای گسترش و
تعمیق نهضت نرم افزاری

۲۲/۲- واگذاری اختیار به دانشگاه‌های برتر کشور در زمینه‌های مختلف برنامه ریزی، بودجه‌ریزی، پذیرش
دانشجو و استخدام و ارتقاء اعضای هیأت علمی

۲۳/۲- چابک سازی ساختارهای اداری- اجرایی و حذف ساختارهای زائد.

۲۴/۲- انسجام بخشی در سیاستگذاری، برنامه ریزی و اجرا

۲۵/۲- نهادسازی در جهت تولید و ترویج علم و افزایش سهم کشور در تولیدات علمی جهان

۲۶/۲- بازنگری در مدیریت تخصیص و هزینه کرد منابع مالی تحقیقات و فناوری

۲/۲۷- تکمیل زنجیره تولید دانش بنیادی تا دانش فنی

۲/۲۸- هدفمندسازی پژوهش با توجه به نیاز بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی کشور

۲/۲۹- ارتقاء جایگاه و منزلت علم و عالم در فرهنگ عمومی جامعه، با تأکید بر علوم پایه و علوم انسانی

۲/۳۰- استفاده حداکثری از توان علمی، آموزشی و پژوهشی نخبگان ایرانی مقیم داخل و خارج کشور
برای توسعه توان تحقیقاتی و فناوری کشور

۲/۳۱- تقویت بنیان‌های انشاعه، ترویج و همگانی سازی علم

۲/۳۲- ایجاد و توسعه مراکز علم

۲/۳۳- تقویت جایگاه اعتبارسنجی نظام دانشگاهی

۲/۳۴- توسعه راهکارهای فعال سازی دیپلماسی علم و فناوری

۲/۳۵- تقویت شرکت‌های دانش بنیان

سیاست های اجرایی

۱/۳- اصلاح نظام پذیرش دانشجو با تأکید بر جدایی سنجش از پذیرش

۳/۲- افزایش سطح کیفی آموزش‌ها با تأکید بر آموزش مهارت‌های زندگی اجتماعی در کنار آموزش‌های نظری

۳/۳- ارتقاء توانمندی‌های بینشی، نگرشی و علمی اعضای هیأت علمی

۳/۴- ارتقاء منزلت و بهبود معیشت اعضای هیأت علمی

۳/۵- توجه به حل مسائل اجتماعی، و توقعات اشتغال پذیری

۳/۶- توجه به حفظ و نگهداشت محیط زیست و جلوگیری از ایجاد آلودگی‌های زیست محیطی در برنامه‌های درسی

۳/۷- تعامل با دستگاه‌های اجرایی برای طراحی و اجرای دوره‌های کارورزی برای دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاهی با هدف آشنایی آنها با محیط کسب و کار

۳/۸- پرورش روحیه دانشجویان برای انجام کار گروهی

۳/۹- افزایش امکان دسترسی به اطلاعات و انتشار نتایج تحقیق

۱۰/۳- شایسته‌سالاری در بهره‌گیری از منابع انسانی

۱۱/۳- ضابطه‌مند کردن توزیع جمعیت دانشجویی در زیرنظام‌های مختلف مبتنی بر مأموریت‌های هر یک از زیرنظام‌ها و نیاز جامعه

۱۲/۳- تسهیل مقررات و ضوابط جذب دانشجویان خارجی

۱۳/۳- طراحی جوایز علمی و پژوهشی ملی و بین المللی با هدف ایجاد رقابت و تقویت انگیزه و بنیه علمی و پژوهشی دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی و فناوری کشور

۱۴/۳- ایجاد آزمایشگاه‌های ملی با هدف جذب و به کارگیری نخبگان، برقراری ارتباط بین دانشمندان و ایجاد هم افزایی علمی و صرفه جویی در هزینه ها

۱۵/۳- تقویت و تحکیم جایگاه هیأت‌ه ای امناء به عنوان عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در امور اداری، استخدامی، مالی، معاملاتی و تشکیلاتی از طریق بازنگری در ترکیب و وظایف آن هیأت‌ها

۱۳/۳- تسهیل در برقراری ارتباطات علمی با دانشگاه‌ها و مراکز علمی معتبر بین‌المللی

۱۴/۳- تأسیس و توسعه نهادهای واسط برای تولید نیمه صنعتی با بهره‌گیری از نتایج تحقیقات کاربردی

۱۵/۳- تقویت صندوق نوآوری و شکوفایی با هدف فراهم آوردن امکان تحقیقات زمان‌بر و خطرپذیر

۱۶/۳- بازنگری در برنامه‌های درسی دانشگاهی با هدف افزایش سطح کیفی آموزش‌ها با تأکید بر آموزش مهارت‌های زندگی اجتماعی، ایجاد دوره‌های چندرشته‌ای خاص مبتنی بر برنامه توسعه مناطق کشور و تمرکز بر اشتغال‌پذیری منطقه‌ای و ایجاد دوره‌های کارشناسی ارشد حرفه‌ای.

۱۷/۳- بازنگری در معیارهای ارتقاء اعضای هیأت علمی با هدف افزایش سهم پژوهش‌های مرتبط با مسائل و مشکلات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی

۱۸/۳- توسعه فعالیت های فرهنگی از طریق تقویت انجمن های دانشجویی

۱۹/۳- بازنگری مداوم در برنامه های آموزشی و محتوای دروس

۲۰/۳- تدوین نقشه راه پدافند غیر عامل در حوزه علم و فناوری

۲۱/۳- تقویت مراکز رشد و پارک های علم و فناوری و شرکت های زایشی و دانش بنیان و تأسیس مناطق ویژه فناوری

۲۲/۳- طراحی و استقرار نظام بالندگی اعضای هیأت علمی

۲۳/۳- برگزاری دوره های مشترک آموزشی با دانشگاه های معتبر خارجی و مشارکت در اجرای طرح های پژوهشی و فناوری بین المللی

۲۴/۳- توسعه و تقویت کمی و کیفی واحدهای تحقیق و توسعه در صنعت و بنگاه های اقتصادی

۲۵/۳- تأسیس مراکز تحقیقاتی مشترک با مراکز معتبر علمی بین المللی

۲۶/۳- تدوین شاخص هایی برای ارزیابی اثربخشی پژوهش در ساختار اقتصادی

۲۷/۳- بازنگری در آیین نامه ها و مقررات آموزشی و پژوهشی با نگاه تسهیل گری در چرخش امور و ارتقاء کیفیت

۲۸/۳- ایجاد توازن در پژوهش های بنیادی، توسعه ای کاربردی

۲۹/۳- نیاز سنجی برای اولویت گذاری در انجام پژوهش‌های کاربردی و تولید فناوری

۳۰/۳- طراحی نظام اطلاعات و آمار پژوهش و فناوری

۳۱/۳- بازنگری در آیین‌نامه‌ها و عملکرد قطب‌های علمی به منظور هدفمندسازی و تعمیق فعالیت‌های پژوهشی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی

۳۲/۳- الزام دانشگاه‌ها به ارائه برنامه‌های پژوهشی بلندمدت

۳۳/۳- تقویت انجمن‌های علمی به منظور نقش آفرینی بیشتر در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی نظام علم و فناوری

۳۴/۳- تقویت تفکر برنامه‌ریزی و هوش برنامه‌های معطوف به آینده پژوهی در نظام علمی

۳۵/۳- بازنگری در الگوی گسترش کمی آموزش عالی

۳۶/۳- برنامه‌ریزی به منظور شکل‌گیری و فعالیت نظام ملی نوآوری و نظام نوآوری بخشی

۳۷/۳- اولویت بخشیدن به تأمین اعتبار مورد نیاز فصول آموزش و علم و فناوری در جریان تدوین بودجه‌های سنواتی

۳۸/۳- تأمین اعتبار لازم برای بازسازی و نوسازی تجهیزات آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی مورد نیاز دانشگاه‌های برتر کشور

۳۹/۳- تسهیل استخدام اعضای هیأت علمی متعهد و کارآمد

۴۰/۳- مأموریت گرا کردن تحقیقات با هدف توسعه مرزهای دانش و تولید و تدوین دانش فنی

۴۱/۳- توجه ویژه به دانشگاه‌های برتر کشور با هدف رقابت پذیرکردن مدارک تحصیلی آنها با مدارک تحصیلی دانشگاه‌های بزرگ دنیا

۴۲/۳- حمایت از ایجاد شرکت‌های غیر دولتی توسعه فناوری و شرکت‌های خدماتی مهندسی با هدف تولید، انتقال و جذب فناوری

۴۳/۳- فراهم آوردن بسترهای قانونی لازم برای جذب سرمایه‌های خارجی در فعالیتهای مرتبط با تحقیق و توسعه

۴۴/۳- فراهم آوردن زمینه مشارکت دانشگاهیان در روند تحول و اصلاح امور دانشگاه و جامعه، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و مدیریت کشور

۴۵/۳- تأمین امنیت فکری و شغلی و فراهم آوردن شرایط مناسب اقتصادی، اجتماعی و علمی برای جذب و نگهداشت نیروهای کارآمد، نخبه و مستعد در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی داخل با هدف کمک به مهار مهاجرت نخبگان علمی از کشور

۴۶/۳- توسعه فن بازارهای علم و فناوری، به ویژه در مناطق آزاد و مناطق مرزی

۴۷/۳- زمینه‌سازی برای حفظ دستاوردهای علمی و فناوری دانشمندان و فناوران در قالب نظام حقوق مالکیت معنوی

۴۸/۳- تشکیل صندوق حمایت از تجاری‌سازی دستاوردهای علم و فناوری

۴۹/۳- راه‌اندازی سامانه ارتباط جمعی علم و فناوری

۵۰/۳- توسعه ظرفیت نشر یافته‌های علمی

۵۱/۳- استقرار نظام ثبت اختراع مبتنی بر ممیزی

۵۲/۳- رعایت اصل شایسته سالاری در انتخاب مدیران دانشگاهی، مراکز پژوهشی و فناوری و شرکت‌های زایشی.